Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2025)0309

Εφαρμογή των διατάξεων των Συνθηκών σε σχέση με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2025 σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των Συνθηκών σε σχέση με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ (2025/2042(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), και ιδίως το άρθρο 5 σχετικά με τη δοτή αρμοδιότητα, την επικουρικότητα και την αναλογικότητα, το άρθρο 10 παράγραφος 1 σχετικά με την αντιπροσωπευτική δημοκρατία, το άρθρο 10 παράγραφος 2 σχετικά με την εκπροσώπηση των πολιτών της ΕΕ, το άρθρο 10 παράγραφος 3 σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της ΕΕ να συμμετέχουν στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης, το άρθρο 11 σχετικά με τη συμμετοχική δημοκρατία και το άρθρο 12 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων,

– έχοντας υπόψη το πρωτόκολλο αριθ. 1 της ΣΕΕ και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση[1] και το πρωτόκολλο αριθ. 2 της ΣΕΕ και της ΣΛΕΕ σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας[2],

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 2 έως 6, 15 και 122 ΣΛΕΕ,

– έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 7ης Μαΐου 2009 σχετικά με την ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

---

1 ΕΕ C 202 της 7.6.2016, σ. 203, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2016/pro_1/oj.
2 ΕΕ C 115 της 9.5.2008, σ. 206.

και των εθνικών κοινοβουλίων βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας[3], της 16ης Απριλίου 2014 σχετικά με τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων[4], της 19ης Απριλίου 2018 για την εφαρμογή των διατάξεων των Συνθηκών σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια[5] και της 17ης Ιανουαρίου 2024 σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης όσον αφορά τα εθνικά κοινοβούλια[6],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 22ας Νοεμβρίου 2023 σχετικά με σχέδιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την αναθεώρηση των Συνθηκών[7], και ιδίως τις προτεινόμενες τροποποιήσεις που σχετίζονται με την αρχή της επικουρικότητας και το πρωτόκολλο αριθ. 2,

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Mario Draghi, της 9ης Σεπτεμβρίου 2024, με τίτλο «The future of European competitiveness»[8] (Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας) («έκθεση Draghi»),

– έχοντας υπόψη τις ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και τις σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια,

– έχοντας υπόψη την τελική έκθεση της ειδικής ομάδας «Επικουρικότητα και αναλογικότητα – “Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο”» της 10ης Ιουλίου 2018[9],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 23ης Οκτωβρίου 2018, με τίτλο «Οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας: ενίσχυση του ρόλου τους στη διαδικασία χάραξης των πολιτικών της ΕΕ» (COM(2018)0703),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων (A10-0224/2025),

---

3 ΕΕ C 212 Ε της 5.8.2010, σ. 94.
4 ΕΕ C 443 της 22.12.2017, σ. 40.
5 ΕΕ C 390 της 18.11.2019, σ. 121.
6 ΕΕ C, C/2024/5714, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5714/oj.
7 ΕΕ C, C/2024/4216, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj.
8 Draghi, M., «The future of European competitiveness» (Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας), Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 9 Σεπτεμβρίου 2024, https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en#paragraph_47059.
9 https://commission.europa.eu/document/download/8530a17b-e2b8-4cd4-a68d-597767cfbad7_en?filename=report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en.pdf.

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή της επικουρικότητας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 ΣΕΕ, διασφαλίζει ότι: «στους τομείς οι οποίοι δεν υπάγονται στην αποκλειστική της αρμοδιότητα, η Ένωση παρεμβαίνει μόνον εφόσον και κατά το βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης»· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή αυτή διασφαλίζει την ισορροπία δυνάμεων στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 ΣΕΕ, ορίζει ότι το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της ΕΕ δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλιστεί η δημοκρατική νομιμοποίηση, ο ρυθμιστικός αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητα της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό η ΕΕ να σέβεται την πολυμορφία των κρατών μελών της και να αποφεύγει τις περιττές κανονιστικές επιβαρύνσεις στα κράτη μέλη και τα υποκείμενα δικαίου τους·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άρθρα 2 έως 6 ΣΛΕΕ οριοθετούν σαφώς τις αποκλειστικές, συντρέχουσες και υποστηρικτικές αρμοδιότητες της ΕΕ·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας αναφέρθηκαν ρητά για πρώτη φορά στη Συνθήκη του Μάαστριχτ προκειμένου να εξισορροπηθούν οι αυξανόμενες εξουσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την κυριαρχία των κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων ενισχύθηκε με το πρωτόκολλο αριθ. 2 που προσαρτάται στις Συνθήκες, το οποίο προστέθηκε με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, με τη θέσπιση μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εθνικά κοινοβούλια από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας το 2009 έχουν υποβάλει 577 ελέγχους επικουρικότητας και αιτιολογημένες γνώμες, 3 803 εισηγήσεις, τρεις κίτρινες κάρτες και καμία πορτοκαλί κάρτα·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις αρχές που κατοχυρώνονται στη Συνθήκη της Λισαβόνας, ιδίως το Πρωτόκολλο αριθ. 2 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, ολόκληρο το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ πρέπει να καταβάλει συνεπείς και συνεχείς προσπάθειες για να διασφαλίσει την ενεργό συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στην ευρωπαϊκή διαδικασία λήψης αποφάσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μηχανισμοί «κίτρινη κάρτα» και «πορτοκαλί κάρτα», όπως

προβλέπονται στη Συνθήκη της Λισαβόνας, θα πρέπει να ενισχυθούν και να εξεταστεί το ενδεχόμενο περαιτέρω ενίσχυσης της αποτελεσματικότητάς τους·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο η πρώτη από τις τρεις διαδικασίες κίτρινης κάρτας οδήγησε στην απόσυρση πρότασης[10], η δεύτερη οδήγησε σε ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ 20 κρατών μελών αντί ομόφωνης εφαρμογής[11] και η τρίτη δεν είχε κανένα αποτέλεσμα, αν και 14 αιτιολογημένες γνώμες υποβλήθηκαν από κοινοβούλια 11 κρατών μελών[12]·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης (ΣΕΠ) έχει οδηγήσει στην εκδίκαση μόνο δύο υποθέσεων ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) για την αξιολόγηση της ορθής εφαρμογής των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΔΕΕ αποφάνθηκε και στις δύο υποθέσεις ότι δεν υπήρξε παραβίαση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αυστηρή τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας από την Επιτροπή και τους συννομοθέτες μπορεί να συνδράμει στην ελάφρυνση των κανονιστικών επιβαρύνσεων και να συμβάλει σε μια αποτελεσματικότερη νομοθετική διαδικασία·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει καθιερωμένη πρακτική κάθε εκ περιτροπής προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να έχει κοινοβουλευτική διάσταση, με τα εθνικά κοινοβούλια να συμμετέχουν από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε πολυάριθμες διακοινοβουλευτικές διασκέψεις για διάφορα θέματα·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εθνικά κοινοβούλια συμμετέχουν στη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ, τόσο δυνάμει των ειδικών διατάξεων του πρωτοκόλλου αριθ. 2 της ΣΛΕΕ όσο και μέσω του δημοκρατικού ελέγχου που ασκούν στις αντίστοιχες εθνικές κυβερνήσεις τους, οι οποίες εκπροσωπούν τα συμφέροντα των κρατών μελών στο Συμβούλιο·

---

10 Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου της 21ης Μαρτίου 2012 για την άσκηση του δικαιώματος ανάληψης συλλογικής δράσης στο πλαίσιο της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών (COM(2012)0130).

11 Η σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας: η κίτρινη κάρτα ενεργοποιήθηκε το 2013 και η ενισχυμένη συνεργασία εγκρίθηκε δυνάμει του άρθρου 86 ΣΛΕΕ το 2017.

12 Οδηγία (ΕΕ) 2018/957 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 96/71/ΕΚ σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (ΕΕ L 173 της 9.7.2018, σ. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/957/oj).

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 122 ΣΛΕΕ έχει σχεδιαστεί για να χρησιμοποιείται μόνο σε εξαιρετικές καταστάσεις και καταστάσεις κρίσης και δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται καταχρηστικά ως τρόπος παράκαμψης άλλων διαδικασιών που προβλέπονται από τις Συνθήκες, ιδίως επειδή αυτό θα απέκλειε τη συμμετοχή του Κοινοβουλίου και θα μπορούσε, επομένως, να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη των πολιτών·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο έλεγχος επί της Επιτροπής, ως εκτελεστικού οργάνου της ΕΕ, θα πρέπει να ασκείται τόσο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και από τα εθνικά κοινοβούλια·

1. επιβεβαιώνει τη θεμελιώδη σημασία των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας για το νομικό και θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ· υπενθυμίζει ότι οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας θα πρέπει να αποτελούν απαραίτητα στοιχεία στην προσέγγιση της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η οποία βασίζεται στις τρεις θεμελιώδεις διαδικασίες της αξιολόγησης, της εκτίμησης επιπτώσεων και της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη· επαναλαμβάνει ότι οι αρχές αυτές είναι απαραίτητες για τη διατήρηση της κατανομής των αρμοδιοτήτων και για να διασφαλιστεί ότι η δράση της ΕΕ είναι αναγκαία και κατάλληλη·

2. τονίζει ότι το σκεπτικό στο οποίο βασίζεται η αρχή της επικουρικότητας είναι να διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες, διασφαλίζοντας την ικανότητα των κρατών μελών να λαμβάνουν αποφάσεις και να αναλαμβάνουν δράση, και να επιτρέπει στην Ένωση να παρεμβαίνει όταν οι στόχοι της προτεινόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης, με κύριο στόχο τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας και τη διασφάλιση μεγαλύτερης εγγύτητας με τους πολίτες·

3. υπενθυμίζει ότι οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας απαιτούν τα μέτρα που θεσπίζονται από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να μην υπερβαίνουν τα όρια αυτού που είναι πρόσφορο και αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκει η νομοθεσία της ΕΕ·

4. επισημαίνει ότι η έννοια της «ενεργού επικουρικότητας», όπως αναπτύχθηκε από την ειδική ομάδα «Επικουρικότητα και αναλογικότητα — “Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο”» («ειδική ομάδα»), βασίζεται στην εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ όλων των επιπέδων διακυβέρνησης σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής της νομοθεσίας της ΕΕ προς όφελος των πολιτών της ΕΕ·

Ρόλος της Επιτροπής

5. καλεί την Επιτροπή να ασκεί δέουσα επιμέλεια και διακριτική ευχέρεια όταν προτείνει νομοθεσία που εμπίπτει στις συντρέχουσες αρμοδιότητες· καλεί την Επιτροπή να ορίζει σαφώς και διεξοδικά τη νομική βάση για τη δράση της ΕΕ, διασφαλίζοντας τον πλήρη σεβασμό των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών και την κατάλληλη χρήση των νομικών βάσεων· υπογραμμίζει ότι ολόκληρο το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ πρέπει να καταβάλει συνεπείς και συνεχείς προσπάθειες για να διασφαλίσει την ενεργό συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στην ευρωπαϊκή διαδικασία λήψης αποφάσεων·

6. επισημαίνει με ανησυχία την επιλογή της Επιτροπής να χρησιμοποιήσει το άρθρο 122 ΣΛΕΕ ως νομική βάση για την κινητοποίηση 800 δισεκατομμυρίων EUR για το σχέδιο ReArm Europe / Readiness 2030· καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει τη νομική βάση της εν λόγω πρωτοβουλίας· παροτρύνει την Επιτροπή να ερμηνεύσει το άρθρο 122 ΣΛΕΕ υπό το πρίσμα του αρχικού σχεδιασμού του, ως έκτακτη λύση και λύση διαχείρισης κρίσεων, και στο πνεύμα της αρχής της επικουρικότητας σε τυχόν μελλοντικές προτάσεις·

7. τονίζει ότι κάθε νομοθετική πρωτοβουλία της Επιτροπής που εμπίπτει σε τομέα συντρέχουσας αρμοδιότητας πρέπει να πλαισιώνεται αυστηρά από ενδελεχή εκ των προτέρων εκτίμηση επιπτώσεων, η οποία θα καταδεικνύει με ποσοτικοποιημένο και αιτιολογημένο τρόπο την ανάγκη για δράση και την επιλογή των μέσων· ζητεί από την Επιτροπή να αιτιολογήσει ρητά, μέσω συγκριτικής ανάλυσης μεταξύ των κρατών μελών, ότι η νομοθετική εναρμόνιση σε επίπεδο ΕΕ αποφέρει σημαντική προστιθέμενη αξία και δεν συνιστά συγκεκαλυμμένη επέκταση αρμοδιοτήτων· υπενθυμίζει την πρόθεση της Επιτροπής, που εκφράστηκε στην ανακοίνωσή της του 2018, να ενσωματώσει έναν πίνακα αξιολόγησης στις κατευθυντήριες γραμμές της για τη βελτίωση της νομοθεσίας και να τον χρησιμοποιήσει ως μέρος των εκτιμήσεων επιπτώσεων, των αξιολογήσεων και των αιτιολογικών εκθέσεων που συνοδεύουν τις νομοθετικές προτάσεις της· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι αυτό δεν έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής στην πράξη· επικροτεί, στο πλαίσιο αυτό, τον πίνακα εκτίμησης της επικουρικότητας που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών και ενθαρρύνει την Επιτροπή να τον χρησιμοποιήσει ως βάση για τις αξιολογήσεις επικουρικότητας που εκπονεί· επιμένει στην ανάγκη για αυστηρότερο έλεγχο της χρήσης των άρθρων 122 και 352 ΣΛΕΕ ως νομικής βάσης και ζητεί ενισχυμένη εκ των προτέρων διαβούλευση με τα εθνικά και περιφερειακά κοινοβούλια που διαθέτουν νομοθετικές εξουσίες πριν από την πρόταση νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ·

8. σημειώνει τις ανησυχίες που εξέφρασε ομόφωνα η επιτροπή ευρωπαϊκών υποθέσεων της Γαλλικής Γερουσίας[13]σχετικά με την ανεπαρκή νομική βάση όσον αφορά ορισμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ, την αυξανόμενη τάση να ευνοούνται οι κανονισμοί έναντι των οδηγιών και την υπερβολική χρήση εκτελεστικών ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεων·

9. υπενθυμίζει ότι το άρθρο 5 του πρωτοκόλλου αριθ. 2 των Συνθηκών απαιτεί από την Επιτροπή να παρέχει λεπτομερή αξιολόγηση του κατά πόσον έχει συμμορφωθεί με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας· παροτρύνει την Επιτροπή, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να προβεί σε συστηματικότερη ανάλυση της επικουρικότητας και της αναλογικότητας κατά την αξιολόγηση των νομοθετικών προτάσεων· υπενθυμίζει ότι ο έλεγχος επικουρικότητας είναι απαραίτητος για τη χρηστή διακυβέρνηση και δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο σε τυπικό έλεγχο· ζητεί μεγαλύτερη διαφάνεια κατά την εφαρμογή αυτών των αρχών, με κάθε νομοθετική πρόταση να παρέχει λεπτομερή αιτιολόγηση της παρέμβασης της ΕΕ, την προστιθέμενη αξία της δράσης και την αναλογικότητα των μέτρων σε σχέση με τους στόχους·

10. σημειώνει ότι οι απαντήσεις της Επιτροπής στις αιτιολογημένες γνώμες θα πρέπει να εξετάζονται προσεκτικά, ακόμα και όταν δεν υποστηρίζονται από μεγάλο αριθμό εθνικών κοινοβουλίων· τονίζει τη σημασία που έχει η ιδιαίτερη κατάσταση κάθε μεμονωμένου κράτους μέλους, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των νομικών παραδόσεων και τις περιφερειακές διαφορές σε ολόκληρη την ΕΕ· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η Επιτροπή τροποποιεί ουσιαστικά τις προτάσεις της με γνώμονα τις αιτιολογημένες γνώμες που υποβάλλουν τα εθνικά κοινοβούλια·

11. επισημαίνει ότι η εφαρμογή της νέας νομοθεσίας της ΕΕ μπορεί να συνεπάγεται πολύ υψηλό κόστος για τους δήμους, ιδίως σε απομακρυσμένες ή αραιοκατοικημένες περιοχές· θεωρεί ότι οι δήμοι πρέπει να διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς πόρους για την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ, ώστε να είναι σε θέση να συμμορφώνονται με τους νέους νομοθετικούς κανόνες της ΕΕ· επισημαίνει ότι οι εν λόγω πόροι θα πρέπει να αντιστοιχούν στο κόστος εφαρμογής με το οποίο επιβαρύνονται οι δήμοι·

12. επισημαίνει ότι τα εθνικά κοινοβούλια σπάνια χρησιμοποιούν τις διαδικασίες «κίτρινης κάρτας» ή «πορτοκαλί κάρτας»· υπογραμμίζει ότι αυτό δεν οφείλεται στην έλλειψη ενδιαφέροντος εκ μέρους των εθνικών κοινοβουλίων· σημειώνει ότι υπάρχουν ορισμένες πιθανές

---

13 Γερουσία, επιτροπή ευρωπαϊκών υποθέσεων, «Dérive normative de l'Union européenne – Rapport d'information n° 190 (2024-2025)» [Κανονιστική παρέκκλιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Ενημερωτική Έκθεση αριθ. 190 (2024-2025)], 4 Δεκεμβρίου 2024.

εξηγήσεις για την περιορισμένη χρήση της διαδικασίας «κίτρινης κάρτας», συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης διαφάνειας στη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ, της έλλειψης γνώσεων σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ, καθώς και των χρονικών περιορισμών· θεωρεί ότι τα κοινοβούλια που απέχουν από τη χρήση του μέσου δυσχεραίνουν την επίτευξη του απαιτούμενου κατώτατου ορίου· αναγνωρίζει ότι η ισχύουσα διαδικασία είναι υπερβολικά επαχθής και επιδέχεται βελτίωση· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τις προηγούμενες προτάσεις του για παράταση της προθεσμίας για τις διαδικασίες της «κίτρινης κάρτας» σε 12 εβδομάδες και για ευρύτερο προβληματισμό σχετικά με τη δυνατότητα αναβάθμισης του ΣΕΠ σε εργαλείο που θα επιτρέπει στα εθνικά κοινοβούλια να διαμορφώνουν τις πολιτικές της ΕΕ· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, το τελευταίο ψήφισμά του σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης όσον αφορά τα εθνικά κοινοβούλια, στο οποίο καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα εθνικά κοινοβούλια διαθέτουν επαρκείς πόρους για την εκπλήρωση του συνταγματικού τους ρόλου εποπτείας και συνέστησε στα εθνικά κοινοβούλια να χρησιμοποιούν αποτελεσματικότερα την διακοινοβουλευτική πλατφόρμα ανταλλαγής πληροφοριών (IPEX) και να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των περιφερειακών κοινοβουλίων τους στην εφαρμογή του ΣΕΠ·

13. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δημιουργία άτυπων διαδικασιών για την ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων, όπως ο πολιτικός διάλογος, ο διάλογος των εισηγητών και ο ιστότοπος με τίτλο «National Parliament opinions and Commissions replies» (Γνώμες των εθνικών κοινοβουλίων και απαντήσεις της Επιτροπής)[14]· παροτρύνει την Επιτροπή να διερευνήσει τρόπους για την περαιτέρω βελτίωση της διαβούλευσης με τα εθνικά κοινοβούλια σχετικά με ζητήματα επικουρικότητας, για παράδειγμα με τη δημιουργία ενός «ενιαίου κόμβου επικουρικότητας» (SSH) με βάση την πλατφόρμα IPEX, όπου θα συλλέγονται αιτιολογημένες γνώμες, καθώς και εισηγήσεις, γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, απαντήσεις της Επιτροπής και ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με ελεύθερη πρόσβαση· θεωρεί ότι ο ενιαίος κόμβος επικουρικότητας θα αποτελούσε κατάλληλο τόπο ώστε τα κράτη μέλη να ζητούν από την Επιτροπή να προτείνει την υποστήριξη ή τον συντονισμό της νομοθεσίας σε τομέα αποκλειστικής αρμοδιότητας των κρατών μελών·

14. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πρόσφατες προσπάθειες της Επιτροπής να επεκτείνει και να βελτιώσει τον πίνακα εκτίμησης της επικουρικότητας στο πλαίσιο της εκ των προτέρων εκτίμησης επιπτώσεων της νομοθεσίας της ΕΕ χρησιμοποιώντας την εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας· καλεί την Επιτροπή

---

14 https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/home.

να ενσωματώσει περαιτέρω την επανεξέταση της επικουρικότητας στον κύκλο πολιτικής της, μεταξύ άλλων, επεκτείνοντας την αξιολόγηση της επικουρικότητας μετά τις διοργανικές διαπραγματεύσεις, αν το απαιτήσουν οι προκύπτουσες τροποποιήσεις·

15. επισημαίνει τις ανησυχίες ότι η συνεργασία της Επιτροπής με τα εθνικά κοινοβούλια είναι περιορισμένη και τοποθετείται χρονικά σε μεταγενέστερο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας, γεγονός που με τη σειρά του περιορίζει την ικανότητα των εθνικών κοινοβουλίων να επηρεάζουν τις νομοθετικές προτάσεις· παροτρύνει την Επιτροπή να ζητήσει από τα εθνικά κοινοβούλια να υποβάλλουν εισηγήσεις νωρίτερα, ειδικότερα, όταν πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις·

16. πιστεύει ότι ο επίσημος και ανεπίσημος διακοινοβουλευτικός διάλογος σε προγενέστερο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας είναι καίριας σημασίας για την ορθή μεταφορά της αρχής της επικουρικότητας· σημειώνει ότι αυτό θα μπορούσε να λάβει τη μορφή μηνιαίων ή τριμηνιαίων συνεδριάσεων μεταξύ βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μελών των εθνικών κοινοβουλίων σύμφωνα με το πνεύμα του άρθρου 9 του πρωτοκόλλου αριθ. 1·

17. καλεί την Επιτροπή να εξετάζει πάντα προσεκτικά κατά πόσον ο αυξημένος συντονισμός με τις εθνικές αρχές θα αποτελούσε καλύτερη λύση σε συγκεκριμένους τομείς σε σύγκριση με τη δημιουργία νέων διεθνικών οργανισμών·

18. τονίζει τον καίριο ρόλο των κοινοβουλίων στο επίκεντρο της δημοκρατίας και την ανάγκη σεβασμού της σαφούς κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων επιπέδων της ευρωπαϊκής φιλελεύθερης δημοκρατίας, δηλαδή του τοπικού, του περιφερειακού, του εθνικού και του ευρωπαϊκού επιπέδου, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ, για τη διασφάλιση της δημοκρατικής νομιμότητας και μιας αποτελεσματικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων και για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της συνεργασίας μεταξύ των κοινοβουλίων σε διάφορα επίπεδα·

19. καλεί την Επιτροπή να λαμβάνει περισσότερο υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών μέσω του Δικτύου Παρακολούθησης της Επικουρικότητας που δημιουργήθηκε για να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των περιφερειακών και τοπικών αρχών και της ΕΕ σχετικά με τις διάφορες νομοθετικές προτάσεις οι οποίες, μετά την έγκρισή τους, θα έχουν άμεσο αντίκτυπο στα εν λόγω όργανα και στις πολιτικές για τις οποίες είναι υπεύθυνα·

Ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων

20. τονίζει ότι τα εθνικά κοινοβούλια διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη συμμόρφωση της ΕΕ με την αρχή της επικουρικότητας και ότι η

νομοθετική διαδικασία θα ενισχύσει την εγκυρότητα και τη δημοκρατική νομιμότητα της ΕΕ και των νομοθετικών πρωτοβουλιών της· τονίζει την ανάγκη συνεχούς ελέγχου της νομοθεσίας της ΕΕ και πιο ενεργού συμμετοχής των εθνικών κοινοβουλίων μέσω των μηχανισμών που προβλέπονται στις Συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών της «κίτρινης κάρτας» και της «πορτοκαλί κάρτας»· ενθαρρύνει τα εθνικά κοινοβούλια να ενισχύσουν την ικανότητά τους να ελέγχουν και να αμφισβητούν αποτελεσματικά τη δράση της ΕΕ σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, ασκώντας ισχυρότερο και πιο έγκαιρο έλεγχο επί των νομοθετικών προτάσεων και διασφαλίζοντας ότι οι νομοθετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ σέβονται την ισορροπία και την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της·

21. υπενθυμίζει ότι τα εθνικά κοινοβούλια ασκούν δημοκρατικό έλεγχο στις αντίστοιχες εθνικές κυβερνήσεις τους, οι οποίες εκπροσωπούν τα συμφέροντα των κρατών μελών στο Συμβούλιο· επισημαίνει ότι ορισμένα κράτη μέλη προβλέπουν πιο ενεργό συμμετοχή των εθνικών και/ή περιφερειακών κοινοβουλίων τους στην ευρωπαϊκή νομοθετική διαδικασία, για παράδειγμα προβάλλοντας επιφύλαξη κοινοβουλευτικής εξέτασης· ενθαρρύνει όλα τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν μέτρα που διασφαλίζουν πιο ενεργό συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στη διαμόρφωση των εθνικών τους θέσεων, προκειμένου να ενισχυθεί η δημοκρατική νομιμότητα των διαβουλεύσεων του Συμβουλίου·

22. επικροτεί τις εισηγήσεις της 72ης συνεδρίασης της ολομέλειας της Διάσκεψης των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COSAC)[15], η οποία συνέστησε να ενισχυθεί ο έλεγχος επικουρικότητας που ασκούν τα εθνικά κοινοβούλια με την παράταση της προθεσμίας για την υποβολή αιτιολογημένων γνωμών από 8 σε 10 εβδομάδες και με τη μείωση του ορίου ενεργοποίησης της «κίτρινης κάρτας» στο ένα τέταρτο των εκπεφρασμένων ψήφων·

23. ζητεί να ενισχυθεί ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στην ΕΕ μέσω της ενίσχυσης της διαφάνειας, του διαλόγου και των μηχανισμών συνεργασίας μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και της Επιτροπής· τονίζει ότι, ενώ τα εθνικά κοινοβούλια δεν διαθέτουν επίσημες άμεσες εξουσίες επί της Επιτροπής παρόμοιες με εκείνες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η πολιτική επιρροή τους θα πρέπει να ενισχυθεί προκειμένου να διασφαλιστεί περισσότερη διαφάνεια και νομιμοποίηση των δράσεων της Επιτροπής·

---

15 https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a8930500d90193061cc8e70006/LXXII%20COSAC%20Contribution%20EN.pdf.

24. πιστεύει ότι θα πρέπει να δοθεί στα εθνικά κοινοβούλια πιο θετικός και προορατικός ρόλος, για παράδειγμα, με τη δημιουργία μιας «πράσινης κάρτας» που θα λειτουργεί με χαμηλότερα κατώτατα όρια· ζητεί επίσης να παραταθεί, στο πλαίσιο της επόμενης αναθεώρησης των Συνθηκών, η ισχύουσα προθεσμία για την υποβολή αιτιολογημένων γνωμών από τα εθνικά κοινοβούλια, σύμφωνα με το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1, από οχτώ σε δώδεκα εβδομάδες· υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή έχει ήδη προβλέψει κάποια ευελιξία όσον αφορά τις προθεσμίες, αποκλείοντας επιπλέον την περίοδο μεταξύ 20ής Δεκεμβρίου και 10ης Ιανουαρίου·

25. επαναλαμβάνει την ανάγκη ενίσχυσης της διαρθρωτικής συνεργασίας των συννομοθετών της ΕΕ με τους εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς νομοθέτες· υπογραμμίζει ότι, στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα και οι διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις επιτροπών έχουν διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο· πιστεύει ότι η περαιτέρω ανάπτυξη μιας διευρυμένης ετήσιας Ευρωπαϊκής Κοινοβουλευτικής Εβδομάδας θα επέτρεπε στους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στους Επιτρόπους και στους υπουργούς της εν ενεργεία προεδρίας του Συμβουλίου να παρίστανται ενώπιον όλων των εθνικών και, κατά περίπτωση, περιφερειακών κοινοβουλίων, προκειμένου να συζητήσουν και να επεξηγήσουν το ευρωπαϊκό θεματολόγιο μαζί με τους βουλευτές των εθνικών κοινοβουλίων·

26. προτείνει την έναρξη συζήτησης για την εκπόνηση κοινής πολιτικής δήλωσης ή συμφωνίας-πλαίσιο μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη διοργάνωση της προτεινόμενης Ευρωπαϊκής Κοινοβουλευτικής Εβδομάδας, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα πιο συνεκτικό πλαίσιο συνεργασίας σε πολιτικό, θεσμικό και διοικητικό επίπεδο· θεωρεί ότι η προτεινόμενη Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα θα πρέπει να αντλήσει διδάγματα από τα τρέχοντα και προηγούμενα φόρουμ, όπως η κοινοβουλευτική εβδομάδα της Διάσκεψης του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και η Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης· πιστεύει εξάλλου ότι οι συνεδριάσεις και συναντήσεις των πολιτικών οικογενειών μεταξύ εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών ομάδων στο πλαίσιο της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας της ΕΕ μπορούν να προσδώσουν προστιθέμενη αξία στην ανάπτυξη ενός γνήσιου ευρωπαϊκού πολιτικού διαλόγου·

27. θεωρεί ότι η περιορισμένη χρήση της διαδικασίας της «κίτρινης κάρτας» και η αναποτελεσματικότητα της διαδικασίας της «πορτοκαλί κάρτας» δείχνουν ότι εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και ότι οι περιορισμοί τους οφείλονται στην έλλειψη δεσμευτικού αποτελέσματος στις νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής· θεωρεί ότι, στο πλαίσιο αυτό, είναι εφικτός ένας καλύτερος συντονισμός μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων·

υπογραμμίζει ότι η καλύτερη συνεργασία μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα είχε ως αποτέλεσμα την πιο ενεργό συμμετοχή στις νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ και ότι η συνεργασία μέσω των εθνικών κυβερνήσεων, που θα λειτουργούσαν ως διαμεσολαβητές, θα ενίσχυε τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στη διαμόρφωση της νομοθεσίας της ΕΕ·

28. τονίζει τον σημαντικό ρόλο των περιφερειακών και τοπικών κοινοτήτων και παροτρύνει την Επιτροπή να διερευνήσει τρόπους με τους οποίους η συμβολή τους μπορεί να ενσωματωθεί καλύτερα στις νομοθετικές προτάσεις, καθώς και στην αξιολόγηση της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ· θεωρεί, στο πλαίσιο αυτό, ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει τη διοργάνωση δημόσιων διαβουλεύσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο προκειμένου να αυξήσει τη δυνατότητα δράσης και τη συμμετοχή των πολιτών στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ·

29. ενθαρρύνει τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα περιφερειακά κοινοβούλια με νομοθετικές εξουσίες να συμμετέχουν πιο ενεργά και να επικοινωνούν απευθείας μεταξύ τους, με πλήρη σεβασμό του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των εθνικών κοινοβουλίων· καλεί τα εθνικά κοινοβούλια να συμπεριλαμβάνουν τις αιτιολογημένες γνώμες των περιφερειακών κοινοβουλίων με νομοθετικές εξουσίες στις τελικές αιτιολογημένες γνώμες τους που αποστέλλονται στους προέδρους του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, όταν επηρεάζονται περιφερειακές αποκλειστικές αρμοδιότητες· επαναβεβαιώνει ότι το άρθρο 12 ΣΕΕ και το πρωτόκολλο αριθ. 1 παρέχουν στα εθνικά κοινοβούλια το δικαίωμα να λαμβάνουν πληροφορίες απευθείας από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ· προτείνει να επεκταθεί το δικαίωμα ενημέρωσης και στα περιφερειακά κοινοβούλια με νομοθετικές εξουσίες·

30. καλεί την Επιτροπή, σύμφωνα με τις συστάσεις της έκθεσης Draghi, να δρομολογήσει έρευνα σε επίπεδο ΕΕ για τον εντοπισμό και την ανάλυση των λόγων στους οποίους οφείλεται η περιορισμένη άσκηση της ελεγκτικής ικανότητας των εθνικών κοινοβουλίων σε σχέση με την επικουρικότητα· ενθαρρύνει την Επιτροπή να αξιοποιήσει την εμπειρογνωμοσύνη και την πείρα των εθνικών και περιφερειακών αρχών όσον αφορά τη μεταφορά και την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ·

Ρόλος του ΔΕΕ

31. τονίζει ότι το ΔΕΕ διαδραματίζει καίριο ρόλο στην εφαρμογή και την ερμηνεία των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ· τονίζει ότι, από τη θέσπισή της ως γενικής αρχής, η αρχή της επικουρικότητας δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο εντατικού δικαστικού ελέγχου από το ΔΕΕ· σημειώνει ότι οι γενικοί εισαγγελείς δεν επιδεικνύουν ιδιαίτερη

προσοχή στα επιχειρήματα περί επικουρικότητας στις προτάσεις τους·

32. προειδοποιεί ότι η προφανής απροθυμία του ΔΕΕ να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας ενδέχεται να αποτρέψει εξαρχής τα κράτη μέλη από το να απευθυνθούν στο ΔΕΕ·

33. συνιστά στην Επιτροπή, κατά τις διαβουλεύσεις της με τα κράτη μέλη, να διασφαλίσει ότι οι κυβερνήσεις παρέχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι λαμβάνουν υπόψη τη θέση των εθνικών και περιφερειακών κοινοβουλίων με νομοθετικές εξουσίες·

34. αναγνωρίζει ότι η προφανής απροθυμία του ΔΕΕ να επιβάλει σθεναρά την επικουρικότητα αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στη νομοθετική δράση της ΕΕ·

35. σημειώνει ότι το ΔΕΕ δεσμεύεται επίσης από τις αρχές της επικουρικότητας κατά την ερμηνεία ζητημάτων που εμπίπτουν σε συντρέχουσα αρμοδιότητα, δεδομένου ότι η πράξη της δικαστικής ερμηνείας της νομοθεσίας ισοδυναμεί με νομοθετική διαδικασία·

36. επισημαίνει την ερμηνεία του ΔΕΕ ότι η μη συνεκτίμηση της ιδιαίτερης κατάστασης ενός ή περισσότερων κρατών μελών κατά την αξιολόγηση μιας νομοθετικής πρωτοβουλίας δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας[16]· επιμένει ότι οι επιμέρους ιδιαιτερότητες των κρατών μελών είναι σημαντικές για τον σκοπό της θέσπισης νομοθεσίας στην ΕΕ στο σύνολό της·

37. εκφράζει την ανησυχία του όσον αφορά την απόφαση του ΔΕΕ σύμφωνα με την οποία η μη διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων δεν μπορεί να θεωρηθεί παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας[17]· καλεί την Επιτροπή να διενεργεί εκτιμήσεις επιπτώσεων ανεξαιρέτως και να διασφαλίσει ότι όταν αλλάζει το πεδίο εφαρμογής της νομοθετικής πρότασης, η Επιτροπή υποβάλλει νέα εκτίμηση επιπτώσεων·

38. υπογραμμίζει ότι ο σεβασμός των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας είναι ζωτικής σημασίας για την εμπιστοσύνη των πολιτών στην ΕΕ και στη νομοθεσία της και θα πρέπει να γνωστοποιείται σαφέστερα στο κοινό κατά τη διάρκεια της ανακοίνωσης σχετικά με μεμονωμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες·

39. επαναλαμβάνει ότι οι εκτιμήσεις επιπτώσεων θα πρέπει να βασίζονται σε ακριβείς, αντικειμενικές και ολοκληρωμένες

---

16 Απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Ιουνίου 2015, Δημοκρατία της Εσθονίας κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, C-508/13, ECLI:EU:C:2015:403.

17 Απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Δεκεμβρίου 2019, Τσεχική Δημοκρατία κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, C-482/17, ECLI:EU:C:2019:1035.

πληροφορίες· θεωρεί, επομένως, απαραίτητο για τους συννομοθέτες της ΕΕ να συγκεντρώνουν στοιχεία από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές που είναι σε θέση να παρέχουν τις ακριβέστερες πληροφορίες για διάφορα ζητήματα·

40. ζητεί να διεξαχθεί έρευνα στα εθνικά κοινοβούλια προκειμένου να αξιολογηθούν οι παράγοντες που επηρεάζουν τη χρήση της διαδικασίας της «κίτρινης κάρτας» κάρτας και ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβάνονται τον σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ·

41. θεωρεί σκόπιμο να διεξαχθεί έρευνα μεταξύ των εθνικών νομοθετικών οργάνων, προκειμένου να συγκεντρωθούν οι παρατηρήσεις τους σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας· προτείνει, επομένως, να διεξαγάγει η Επιτροπή μια τέτοια έρευνα προκειμένου να προσδιορίσει σε ποιους τομείς και σε ποιον βαθμό τα εθνικά νομοθετικά όργανα πρέπει να είναι πρωταγωνιστές της αλλαγής·

Τελικές παρατηρήσεις

42. ζητεί έναν σαφέστερο και πιο συνεκτικό ορισμό των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, καθώς και την εφαρμογή αυτών, λαμβάνοντας υπόψη την προσέγγιση της «ενεργού επικουρικότητας» που ανέπτυξε η ειδική ομάδα και διασφαλίζοντας ότι όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ εφαρμόζουν μια κοινή αντίληψη αυτών των θεμελιωδών αρχών στη νομοθετική διαδικασία· προτείνει την έναρξη συζήτησης σχετικά με τη δημιουργία ενός «δικαστηρίου επικουρικότητας» στο πλαίσιο οποιασδήποτε μελλοντικής διαδικασίας αναθεώρησης των Συνθηκών·

43. ζητεί να καλυφθούν τυχόν κενά για μεγαλύτερη διαφάνεια κατά την προετοιμασία των νομοθετικών προτάσεων από την Επιτροπή και, μεταξύ άλλων, να υπάρξει συνεργασία με τα εθνικά κοινοβούλια σε προγενέστερο στάδιο, ώστε να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται επαρκώς υπόψη οι ανησυχίες σχετικά με την επικουρικότητα·

44. στηρίζει το συμπέρασμα της έκθεσης Draghi ότι η πολιτική και η νομοθετική δράση της ΕΕ θα πρέπει να επικεντρωθούν σε τομείς στους οποίους η ΕΕ έχει πραγματικά μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με τις εθνικές ή υποεθνικές δράσεις πολιτικής· παροτρύνει, περαιτέρω, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να υιοθετήσουν μια αρχή αυτοσυγκράτησης στη χάραξη πολιτικής, επιλέγοντας πιο προσεκτικά μελλοντικές πρωτοβουλίες και εξορθολογίζοντας την ισχύουσα νομοθεσία·

45. θεωρεί ότι η ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ θα πρέπει να αξιολογείται τακτικά όσον αφορά την αναλογικότητα και την καταλληλότητά της σε σχέση με τη σημερινή πραγματικότητα· τονίζει ότι η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην εξεύρεση νομικών ασυνεπειών ή δυσανάλογων επιπτώσεων και,

επομένως, να διευκολύνει τη συμμόρφωση και να αντιμετωπίσει, κατά περίπτωση, τυχόν έλλειψη αναλογικότητας·

46. προτείνει όλες οι διακοινοβουλευτικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου αριθ. 1 της Συνθήκης της Λισαβόνας (συμπεριλαμβανομένων των COSAC, IPEX, ECPRD κ.λπ.) από τα εθνικά κοινοβούλια και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να αξιοποιούνται καλύτερα και να ενσωματώνονται συνεργικά για την καλύτερη εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

47. επισημαίνει ότι οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς εκλέγονται άμεσα από τους Ευρωπαίους πολίτες, διαθέτουν σημαντικές εξουσίες για τον καθορισμό του νομοθετικού θεματολογίου της ΕΕ· δεσμεύεται να κάνει χρήση του δικαιώματος πρωτοβουλίας σύμφωνα με το άρθρο 225 ΣΛΕΕ για να προτείνει την κατάργηση νομοθεσίας για τη μείωση του κανονιστικού φόρτου, με πλήρη σεβασμό των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

48. επαναλαμβάνει ότι ο σεβασμός των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας θα διευκολύνει τη βελτίωση της νομοθεσίας και θα μειώσει τον κανονιστικό φόρτο και τη γραφειοκρατία· επιμένει ότι, πριν από την υποβολή νομοθετικής πρότασης, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί αν το επιθυμητό θετικό αποτέλεσμα μπορεί να επιτευχθεί σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο και ότι, σε περιπτώσεις αβεβαιότητας σχετικά με το καταλληλότερο επίπεδο δράσης, θα πρέπει να υπάρχει μαχητό τεκμήριο υπέρ των χαμηλότερων επιπέδων διακυβέρνησης·

49. υπογραμμίζει τα συμπεράσματα της ειδικής ομάδας σύμφωνα με τα οποία η Επιτροπή και οι συννομοθέτες θα πρέπει να εξισορροπούν το έργο τους με αποτελεσματικότερη εφαρμογή αντί να θεσπίζουν νέα νομοθεσία ή να τροποποιούν συνεχώς την ισχύουσα νομοθεσία σε τομείς στους οποίους είναι παρωχημένη και/ή έχει πρόσφατα αναθεωρηθεί ουσιαστικά·

°

° °

50. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.